

คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือและการให้คำปรึกษาผู้เรียน

Student Care, Support and Counseling System Framework

นิยามความหมาย: การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและการให้คำปรึกษา
เป็นการจัดระบบที่ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการดูแลช่วยเหลือและคำปรึกษาได้อย่างเหมาะสม ทันทีที่
และต่อเนื่อง ทั้งด้านการเรียน ชีวิตส่วนตัว อาชีพ เศรษฐกิจ และจิตใจ

ส่วนที่ 1: ตารางกรอบมิติการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 5 ด้านหลัก

มิติการช่วยเหลือ (Dimension)	แนวทางการดำเนินงาน (Core Operations)	กลไก / เครื่องมือการช่วยเหลือ
1. ด้านการศึกษา (education Guidane)	• ให้คำปรึกษาด้านผลการเรียนและการซ่อมเสริมวิชาการ • ปรับปรุงเทคนิคการเรียนรู้และติดตามผลสัมฤทธิ์	• กิจกรรมสอนซ่อมเสริม / คลินิกวิชาการ • การติดตามเวลาเรียนและผลสอบ
2.ด้านส่วนตัว และสังคม (Personal & Social Guidane)	• ให้คำปรึกษารายบุคคลและการดูแลสุขภาพจิต • ประเมินความเครียด ภาวะซึมเศร้าและความพฤติกรรมเสี่ยง	• แบบประเมินสุขภาพจิต (SDQ / ST5) • ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Support)
3. ด้านอาชีพ (Career Guidance)	• ให้คำปรึกษาเส้นทางอาชีพตามศักยภาพผู้เรียน • เชื่อมโยงกับสถานประกอบการและการฝึกงาน	• แบบสำรวจแววอาชีพและความถนัด • คลินิกปรึกษาอาชีพรายบุคคล
4.ด้านเศรษฐกิจและทุนการศึกษา (Financial & Welfare)	• จัดหาทุนการศึกษา ทุนจ้างงานและสวัสดิการ • ช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มยากจน/ขาดแคลนทุนทรัพย์	• กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ./กอศ.) • ทุนการศึกษาเพื่อผู้ขาดแคลน/งาน Part-time
5. การส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ (Referral System)	• ส่งต่อภายใน: ครูแนะแนว / ฝ่ายปกครอง	• แบบฟอร์มส่งต่อผู้เรียน (Referral Form)

	• ส่งต่อภายนอก: โรงพยาบาล / หน่วยงานพัฒนาสังคม (พม.)	• เครือข่ายความร่วมมือสาธารณสุข/พัฒนาสังคม
--	--	--

ส่วนที่ 2: ขั้นตอนกระบวนการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 5 ขั้นตอน (5-Step Student Care Process)

ขั้นที่ 1: การรู้จักผู้เรียนรายบุคคล (Knowing Students Individual)

รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เยี่ยมบ้านผู้เรียน และคัดกรองผู้เรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

ขั้นที่ 2: การป้องกันและช่วยเหลือ (Prevention and Intervention)

จัดกิจกรรมป้องกัน ปรับพฤติกรรม

และให้การช่วยเหลือเบื้องต้นในชั้นเรียนโดยครูที่ปรึกษาและระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ขั้นที่ 3: การส่งเสริมและพัฒนา (Development and Promotion)

ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนกลุ่มปกติ ผ่านกิจกรรมแนะแนว การฝึกทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ

และการจัดหาทุนการศึกษา

ขั้นที่ 4: การให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือเฉพาะกรณี (Counseling & Specialized Care)

การให้คำปรึกษารายบุคคล/รายกลุ่ม โดยครูแนะแนว หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตและจิตวิทยา

ขั้นที่ 5: การส่งต่อผู้เรียน (Referrals)

ส่งต่อภายในสถานศึกษา (ฝ่ายปกครอง/ครูแนะแนว) หรือส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอก

(โรงพยาบาล/พม./ผู้เชี่ยวชาญ)

ส่วนที่ 3: แบบฟอร์มบันทึกการให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้เรียน (Individual Counseling & Referral Record)

แบบบันทึกประวัติการดูแลช่วยเหลือสำหรับครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และฝ่ายเกี่ยวข้อง:

ชื่อ-สกุล ผู้เรียน:	ระดับชั้น / แผนกวิชา:
สภาพปัญหา / สาเหตุที่รับการดูแลช่วยเหลือ: [] ด้านการเรียน / ผลการเรียนตกต่ำ / ขาดเรียน [] ด้านชีวิตส่วนตัว / สุขภาพจิต / ความเครียด [] ด้านเศรษฐกิจ / ขาดแคลนทุนทรัพย์ [] ด้านพฤติกรรมและความเสี่ยงอื่นๆ	ระดับการคัดกรองผู้เรียน: [] กลุ่มปกติ (ส่งเสริมศักยภาพ) [] กลุ่มเสี่ยง (ต้องเฝ้าระวังและป้องกัน) [] กลุ่มมีปัญหา (ต้องการการช่วยเหลือเร่งด่วน) [] กลุ่มพิเศษ/พิการ
แนวทางการช่วยเหลือและให้คำปรึกษา: • การให้คำปรึกษารายบุคคล / รายกลุ่ม	การดำเนินการส่งต่อ (Referral): [] ไม่ต้องส่งต่อ (ดูแลภายในชั้นเรียนได้)

• การประสานงานผู้ปกครอง / การเยี่ยมบ้าน • การจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Support) • การสนับสนุนทุนการศึกษา / สวัสดิการ	[] ส่งต่อภายใน: [] งานแนะแนว [] งานปกครอง [] ส่งต่อภายนอก: [] โรงพยาบาล [] พมจ. หน่วยงานที่รับส่งต่อ:
สรุปผลการดูแลช่วยเหลือ และการติดตามผล: 	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการติดตามผู้เรียน:

ผู้ให้คำปรึกษา / ครูที่ปรึกษา / ครูแนะแนว: วันที่ / /

ส่วนที่ 4: การอนุมัติและรับรองระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

คู่มือและแนวปฏิบัติระบบการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาผู้เรียนนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกลไกในการคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือ และส่งต่อผู้เรียนอย่างมีมาตรฐานและต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....
(.....)

หัวหน้างานครูที่ปรึกษาฯ
วันที่ / /

ลงชื่อ.....
(.....)

รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา
วันที่ / /